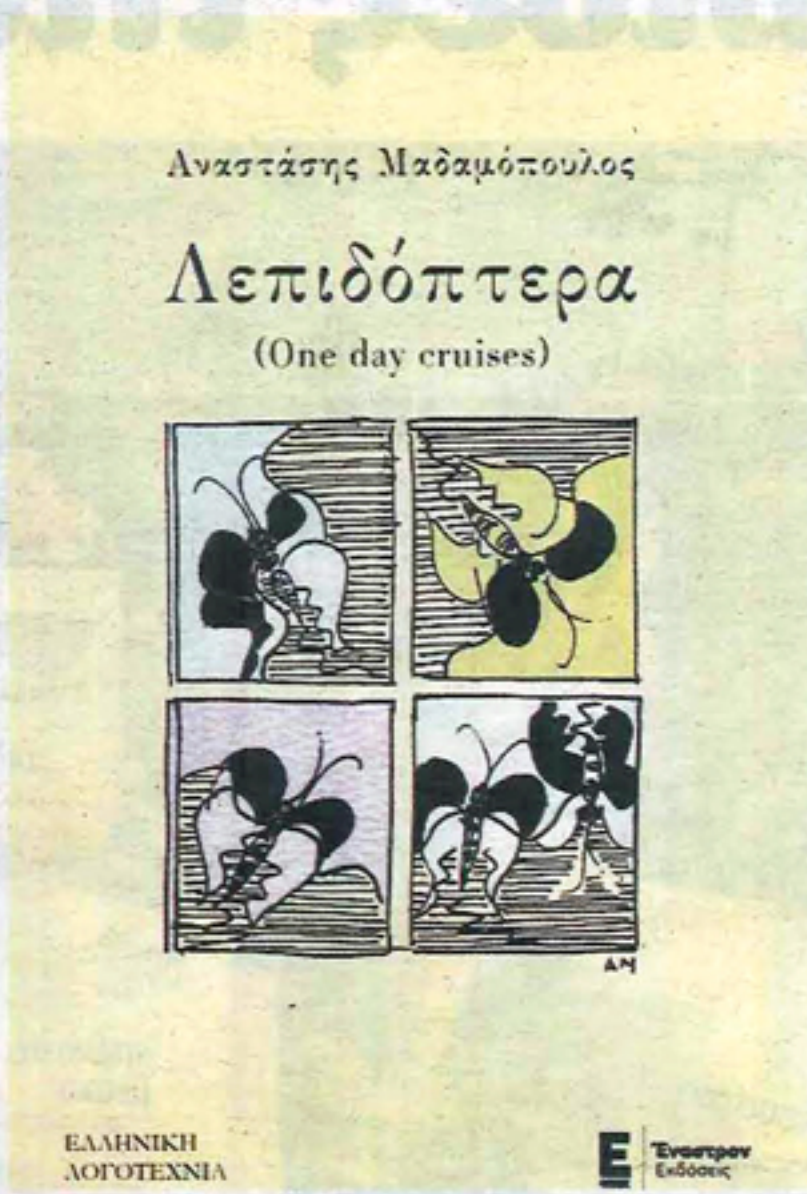
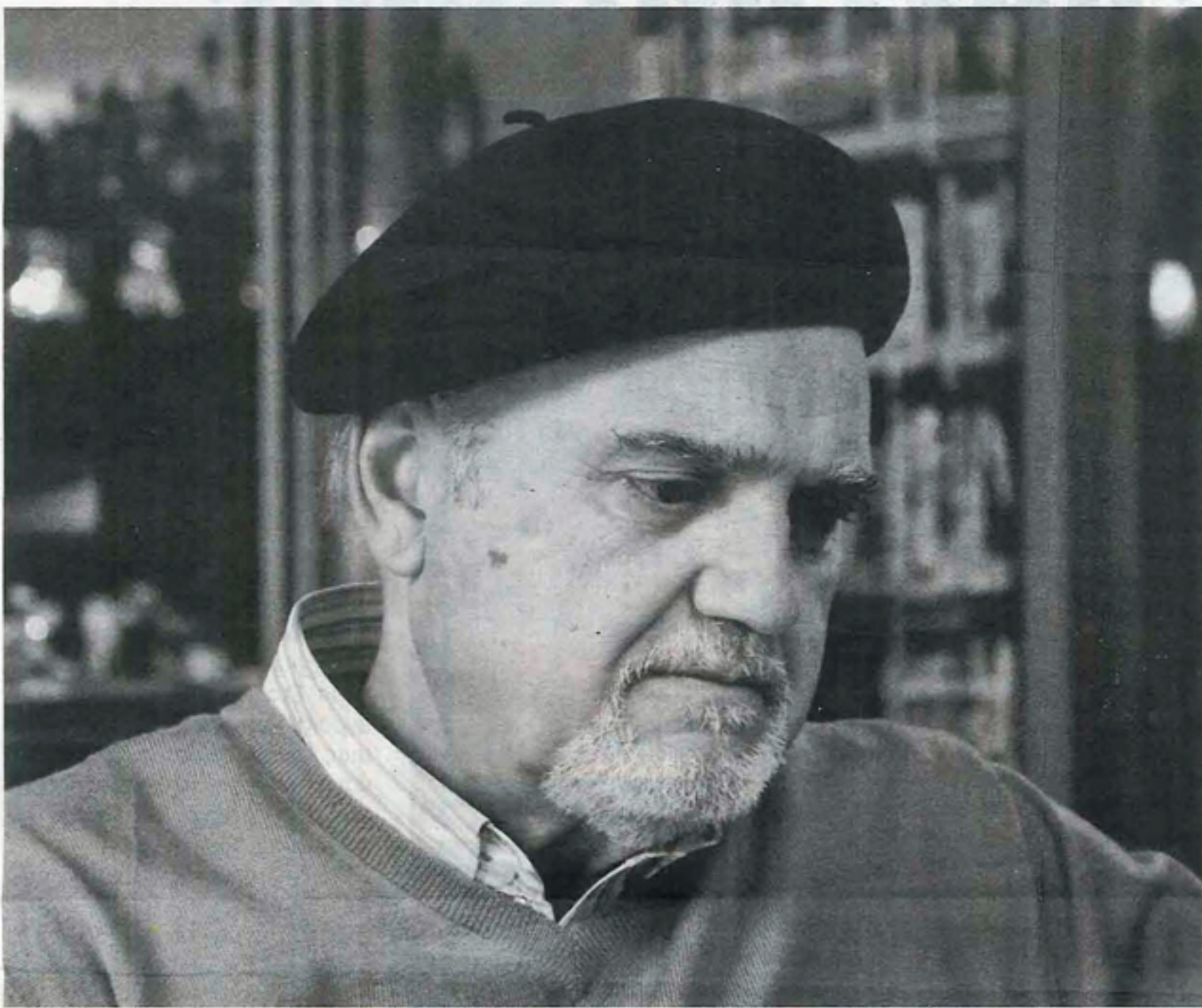

Τα «λεπιδόπτερα» ανάμεσά μας

Της **Κυριακής Μπεϊόγλου**

«**Ε**ρω πως υπάρχουν και ψυχές αναχωρήτριες, που διάλεξαν τον μοναχικό δρόμο της ερημιάς και της γαλήνης. Τούτες οι ψυχές είναι κρυμμένες καλά: φωλιάζουν κάτω από βαθιά ριζωμένες πέτρες, πίσω από φλούδες αιωνόβιων δρυών, σε παραλίμιους βάλτους μέσα σε καλαμιών κυλίνδρους, ξενίζονται με απολιθωμένα όστρακα και απαγκιάζουν σε απόμακρα εικονοστάσια με σβησμένα καντήλια. Ακινήτουν στωικά μέσα στο πετρωμένο μέλι τους, σαν τις πεταλούδες στο διάφανο κεχριμπάρι, που παραμένει αζήτητο, ανέγγιχτο κι αδοκίμαστο ίσως για αιώνες...»

Διαβάζω τα «Λεπιδόπτερα», το βιβλίο του Αναστάση Μαδαμόπουλου που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις «Εναστρον». Είναι πράγματι εξαιρετικό το συναίσθημα να ανακαλύπτεις έναν πεζογράφο, ποιητή, στοχαστή. Μέσα από τις λίγες σελίδες της κάθε ιστορίας, ή τους στίχους κάποιου ποιήματός του, απολαμβάνεις στο συγκεκριμένο βιβλίο τη φιλοσοφική σκέψη πάνω στην ανθρώπινη ύπαρξη. Λεπιδόπτερα κι εμείς, ευπαθή όντα, γεμάτα μικρότητες αλλά και μεγαλείο, αγωνιζόμαστε να συνεχίσουμε να ζούμε, αν και είμαστε «φυλακι-

σμένοι» μέσα στην ανθρώπινη μορφή μας.

Ο βασικός στόχος του ιδιαίτερου διηγηματογράφου και εικαστικού καλλιτέχνη Α. Μαδαμόπουλου δεν είναι η αλλοτριωμένη κοινωνία, αλλά ο ίδιος ο βολεμένος άνθρωπος, συχνά ο ίδιος ο πρωταγωνιστής που ναι μεν καταδικάζει όσα συμβαίνουν γύρω του, αλλά κατά βάθος αντιλαμβάνεται ότι ο ίδιος γίνεται όλο και πιο αδύναμος για να αντισταθεί στην πτώση. Κι ας του δανείζει πότε πότε τα λεπτά φτερά του ένα λεπιδόπτερο. Εστω και για τη μία και μοναδική μέρα που ζει, καταδικασμένο σε μια αιώνια θνητότητα, σε μια αιώνια αναγέννηση: «Ναι μας θλίβει το βραχύβιο των λεπιδόπτερων. Όμως φαίνεται πως πεθαίνουν και χάνονται μόνο έξω από ρευστά όρια των μύθων και τα απόρθητα τείχη της Πόλης των Τεχνών. Αρκεί να μην τις ξεχνάμε και να τις καλούμε, όπως συγκλονισμένος ο Pinkerton στο φινάλε της όπερας καλεί τη νεκρή σπαραχτικά: Butterfly, Butterfly, Butterfly... Είμαι βέβαιος πως εμάς θα μας απαντήσει».

Μου άρεσε το σημείωμα στο βιβλίο: «[...] κάθε μέρα κι ένας στοχασμός, μια παρατήρηση, κάτι το αξιομνημόνευτο, ένας στίχος, μια στροφή για το εφήμερον της υπάρξεως, για μονοήμερες κρουαζιέρες, για τον χρόνο τον αδυσώπητο, τον χαμένο και ποτέ κερδισμένο. Κεί-

μενα γραμμένα σε καρτέλες ίδιου μεγέθους αλλά και πάλι διαφορετικού χρώματος, ανά μήνα. Καρτέλες που θα στοιβάζονται η μία πάνω στην άλλη με ημερολογιακή σειρά. Ενταφιασμένα βιώματα, άγχη, ανησυχίες, παραληρήματα, παρηγορητικές διαφυγές, πολύτιμα δώρα της έμπνευσης». Περιγράφει ακριβώς τις προθέσεις και τις διαθέσεις του συγγραφέα προς τον αναγνώστη. Του κλείνει συνωμοτικά το μάτι για το τι πρόκειται να ακολουθήσει.

Θυμήθηκα επίσης διαβάζοντας το βιβλίο τον Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ και το πάθος του για μια μεγάλη ομάδα πεταλούδων που είναι γνωστές ως Μπλε. Αγαπούσε τις πεταλούδες με το ίδιο πάθος που αγαπούσε τη συγγραφή... «Οι Μπλε του Ναμπόκοφ», μια μελέτη που είχε κυκλοφορήσει πριν από χρόνια έφερε στο φως της δημοσιότητας μια εργασία του διάσημου συγγραφέα της «Λολίτας» για τα λεπιδόπτερα που είχε εκδοθεί το 1945. Θυμήθηκα επίσης και τα πρωτοποριακά «Λεπιδόπτερα» της Λένας Πλάτωνος: «Αφήνοντας τον ύπερο του παρελθόντος κρίνου, γεια και χαρά εποχή του ανατέλλοντος νετρίνου». Φαίνεται πως κάποια έλξη ιδιαίτερη ασκούν στους ανθρώπους της τέχνης αυτά τα πλάσματα.

Ο συγγραφέας ανοίγει παράθυρα σε πολλά υπαρξιακά ζητήματα που μας απασχολούν σε σχέση με

τον θάνατο και τη ζωή, όπως γράφει στη «Δερματοσιζία»: «Όσο γερνώ νιώθω στενότερη τη σύνδεσή μου με τα λεπιδόπτερα. Εχω χάσει πια το πλεονέκτημα του τάχα μακρού και πολλά υποσχόμενου μέλλοντος και μελαγχολώ στη σκέψη ότι έχει λιγοστέψει ανησυχητικά το υπόλοιπό μου. Ίσως, μάλιστα, αυτό το ελάχιστο να μην αρκεί ούτε για μια ημερήσια εκδρομούλα και αυτή βέβαια μόνο σε κάμπο ή το πολύ σε καμιά κοντινή παραλία, γιατί τα φτερά μου πια δεν βοηθούν στην παραμικρή αναπήδηση, έτσι όπως έχουν μαθήσει. Κατάντησα λοιπόν μια γερασμένη ανήμπορη πεταλούδα. Μόνο που εγώ ξέρω, πάντα ήξερα και θυμόμουν τη θνητότητά μου, καθώς έχω πληγωθεί βαθιά από απανωτές απώλειες. Εχω μάλιστα χαράξει στο κορμί μου από μια μωβ πεταλούδα για κάθε αγαπημένη ψυχή που έχω χάσει...». Να είναι άραγε αυτή η αναφορά ένας μυστικός διάλογος ανάμεσα στον συγγραφέα και τον Χόρχε Λούι Μπόρχες;

Ο Μπόρχες γράφει στο «Εγκώμιο της σκιάς»: «Τα γερατειά (όπως τ' αποκαλούν οι άλλοι), μπορεί και να 'ναι ο καιρός της ευτυχίας μας. Το ζώο έχει πια πεθάνει ή πεθαίνει όπου να 'ναι. Απομένει μονάχα ο άνθρωπος κι η ψυχή του. Ζω ανάμεσα σε θαμπές και διάφανες μορφές που ακόμα δεν έχουν γίνει απόλυτο σκοτάδι». Το σίγουρο είναι πως κάθε μονοήμερη εκδρομή πάνω στα μαγικά φτερά των «Λεπιδόπτερων» του Α. Μαδαμόπουλου θα σας αφήσει μια ιδιαίτερη γεύση καλής λογοτεχνίας.

Ναι μας θλίβει το βραχύβιο των λεπιδόπτερων. Όμως φαίνεται πως πεθαίνουν και χάνονται μόνο έξω από ρευστά όρια των μύθων και τα απόρθητα τείχη της Πόλης των Τεχνών. Αρκεί να μην τις ξεχνάμε και να τις καλούμε